

กรมทรัพย์สินทางปัญญา
กระทรวงพาณิชย์

เล่มที่ 73
วันที่ประกาศโฆษณา

เลขที่ประกาศ 215
19 เมษายน 2566

ประกาศโฆษณาการรับขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

เลขที่คำขอ 65100298 วันที่ยื่นคำขอ 13 กันยายน 2565
สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ทุเรียนทองผาภูมิ หรือ Thong Pha Phum Durian หรือ Durian Thong Pha Phum
รายการสินค้า ทุเรียน
ผู้ขอขึ้นทะเบียน จังหวัดกาญจนบุรี
ที่อยู่ ศาลากลางจังหวัดกาญจนบุรี ตำบลปากแพรก อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี 71000

1. คุณภาพ ชื่อเสียง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะเฉพาะของสินค้า

คำนิยาม

ทุเรียนทองผาภูมิ หรือ Thong Pha Phum Durian หรือ Durian Thong Pha Phum หมายถึง ทุเรียนพันธุ์หมอนทองที่มีเนื้อหนาเป็นครีม สีเหลือง ผิวมันวาว เส้นใยน้อย กลิ่นไม่ฉุน รสชาติหวานมัน ปลูกและผลิตในเขตพื้นที่ 4 อำเภอ ของจังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่ อำเภอทองผาภูมิ อำเภอไทรโยค อำเภอสังขละบุรี และ อำเภอศรีสวัสดิ์

ลักษณะของสินค้า

- (1) พันธุ์ทุเรียน : พันธุ์หมอนทอง
- (2) ลักษณะทางกายภาพ
 - รูปร่าง ทรงผลค่อนข้างรี
 - เนื้อ เนื้อหนาเป็นครีม เส้นใยน้อย สีเหลือง ผิวมันวาว
 - รสชาติ หวานมัน
 - กลิ่น กลิ่นไม่ฉุน
 - เมล็ด เล็กและแบน

2. กระบวนการผลิต

การปลูก

(1) ใช้ต้นพันธุ์หมอนทอง ที่ขยายพันธุ์จากกิ่งพันธุ์หรือยอดพันธุ์ คุณภาพดี ตรงตามลักษณะพันธุ์ ลำต้นตรงไม่แคะแกระ็น แข็งแรงสมบูรณ์ ไม่มีโรคและแมลงทำลาย จากต้นพันธุ์ในพื้นที่หรือจากแหล่งที่เชื่อถือได้ เช่น จังหวัดชุมพร จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดจันทบุรี จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดระยอง เป็นต้น

(2) ควรปลูกในช่วงต้นฤดูฝนระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนกรกฎาคม

(3) ขุดหลุมกว้างขนาด 70 เซนติเมตร ลึก 70 เซนติเมตร ระยะห่างระหว่างต้น และแถวที่เหมาะสม คือ 8 x 8 เมตร หรือ 10 x 10 เมตร หรือตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่

(4) นำต้นพันธุ์ทุเรียนลงปลูก กลบดินลงในหลุม แล้วนำไม้มาปักหลักข้างต้นทุเรียนที่ปลูกแล้วผูกเชือก หรือวัสดุอื่น เพื่อป้องกันลมพัดโยก หาวัสดุคลุมโคนต้น เพื่อกักเก็บความชื้นให้กับต้นทุเรียน หากพบต้นทุเรียนตายหลังปลูกให้ทำการปลูกซ่อม

การดูแลรักษา

(1) การให้น้ำ ในช่วงหลังการปลูกหากตรงกับฤดูฝน ถ้ามีฝนตกหนักควรทำทางระบายน้ำ และตรวจดูบริเวณหลุมปลูก ถ้าดินยุบตัวเป็นแอ่งมีน้ำขังต้องพูนดินเพิ่ม ถ้าฝนทิ้งช่วงควรรดน้ำเพื่อรักษาความชุ่มชื้นในดินอยู่เสมอ กรณีในช่วงฤดูแล้งควรใช้วัสดุคลุมดินเพื่อช่วยรักษาความชุ่มชื้นในดินและควรดูแลรดน้ำอย่างสม่ำเสมอ กรณีในช่วงก่อนทุเรียนออกดอกต้องงดการให้น้ำต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 10 วัน เพื่อชักนำการออกดอก

(2) การตัดแต่งกิ่ง ในปีที่ 1 - 2 ไม่ควรตัดแต่งกิ่งเพื่อปล่อยให้ต้นทุเรียนเจริญเติบโตอย่างเต็มที่ และในปีต่อไป ให้ตัดแต่งกิ่งแห้ง กิ่งแขนง กิ่งกระโดงในทรงพุ่ม กิ่งที่เป็นโรค โดยเลียงเฉพาะกิ่งแขนงที่สมบูรณ์ที่อยู่ในแนวขนานกับพื้น (กิ่งมุกกว้าง) ไว้ในปริมาณและทิศทางที่เหมาะสม โดยให้กิ่งล่างสุดอยู่สูงจากพื้นดินประมาณ 80 - 100 เซนติเมตร

(3) การใส่ปุ๋ยหลังตัดแต่งกิ่งและการทำโคน ถากวัชพืชบริเวณใต้ทรงพุ่ม หว่านปุ๋ยและพรวนดินนอกชายพุ่มขึ้นมากลบใต้ทรงพุ่มให้มีลักษณะเป็นหลังเต่า และขยายขนาดของเนินดินให้กว้างขึ้นตามขนาดของทรงพุ่มหรือจะใส่ปุ๋ยโดยวิธีใช้ไม้ปลายแหลมแทงดินให้เป็นรูแล้วหยอดปุ๋ยลงไปและปิดหลุม ทำเป็นระยะให้ทั่วบริเวณใต้ทรงพุ่ม วิธีหลังนี้แม้จะเปลืองแรงงานแต่ช่วยลดการสูญเสียของปุ๋ยจากการระเหยหรือถูกน้ำพัดพาไป ควรใส่ปุ๋ยในบริเวณใต้ทรงพุ่มโดยรอบและให้ห่างจากโคนต้นประมาณ 20 - 30 เซนติเมตรขึ้นไป ขึ้นอยู่กับขนาดทรงพุ่ม

(4) ป้องกันโรคที่จะเกิดกับใบ ดอก ราก ในแต่ละช่วงฤดูหรือช่วงผลผลิต และควบคุมกำจัดวัชพืช

การเก็บเกี่ยว

(1) ช่วงเวลาเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม คือ ระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนสิงหาคม

(2) อายุการเก็บเกี่ยวผลผลิตที่เหมาะสม คือ หลังวันดอกบาน ประมาณ 120 - 150 วัน

(3) การตัดผลทุเรียน ควรตัดเหนือปลิงของก้านผลด้วยอุปกรณ์ที่คมและสะอาด แล้วส่งผลทุเรียนลงมาด้านล่าง ระมัดระวังอย่าให้ผลทุเรียนตกกระทบพื้น วิธีที่นิยมใช้คือการใช้เชือกโรยหรือใช้กระสอบป่านสับรับผลทุเรียน

(4) ห้ามวางผลทุเรียนลงบนพื้นดินในสวนโดยตรง เพื่อเป็นการป้องกันเชื้อราที่เป็นสาเหตุของโรคผลเน่า และควรทำความสะอาด คัดคุณภาพ คัดขนาดก่อนจำหน่าย

การบรรจุหีบห่อ

(1) รายละเอียดบนฉลาก หรือบรรจุภัณฑ์ ให้ประกอบด้วยคำว่า “ทุเรียนทองผาภูมิ หรือ Thong Pha Phum Durian หรือ Durian Thong Pha Phum”

(2) ชื่อ ที่อยู่แหล่งผลิต เบอร์ติดต่อ ของผู้ผลิตหรือ ผู้ประกอบการค้า

(3) วัน เดือน ปี ที่เก็บเกี่ยว หรือ วันที่เหมาะสมในการบริโภค

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสินค้ากับแหล่งภูมิศาสตร์

ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ผลิต ทุเรียนทองผาภูมิ มีสภาพภูมิประเทศอยู่ในแนวเทือกเขาตะนาวศรี ซึ่งมีเทือกเขา สลับซับซ้อน ทอดตัวตามแนวเหนือใต้ เป็นต้นน้ำของแม่น้ำแควน้อย มีแหล่งน้ำสำคัญคืออ่างเก็บน้ำเขื่อน วชิราลงกรณ์และเขื่อนศรีนครินทร์ รวมถึงมีลำน้ำสำคัญ เช่น ห้วยเกริงกะเวีย ห้วยน้ำมุด ห้วยสีพี ห้วยสะเน็ลือก แม่น้ำรันตี แม่น้ำปาคีใหญ่ เป็นต้น ลักษณะของดินเป็นดินศิลาแลงหรือดินลูกรังสีน้ำตาลอมแดง มีการระบายน้ำดี เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายถึงดินเหนียว ลักษณะของดินแสดงการชะล้างและอาจจะพบศิลาแลงในชั้นล่างของดิน เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดที่เป็นวัสดุดินตกค้างและพวกตะกอนเชิงเขาของหินปูน หินทราย หินดินดาน หินควอทซ์ไซต์ ซึ่ง ลักษณะดินดังกล่าว เป็นดินตะกอนแม่น้ำลักษณะร่วน มีความเหมาะสมในการปลูกทุเรียน เป็นดินที่มีการระบาย น้ำได้ดี จึงทำให้รากทุเรียนชอบไชหาอาหารและเติบโตได้ดี ด้วยความอุดมสมบูรณ์ของดินทำให้ต้นทุเรียนได้รับ สารอาหารจากดินได้อย่างเต็มที่และยังทำให้เนื้อทุเรียนมีรสชาติที่ดี

ลักษณะภูมิอากาศ

โดยทั่วไปเป็นแบบมรสุมเขตร้อน ได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดปกคลุมในช่วงฤดูหนาวทำให้มีอากาศหนาวเย็นและแห้งแล้ง และมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดปกคลุมช่วงฤดูฝน ทำให้มีฝนตกและ อากาศชุ่มชื้น ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยทั้งปีประมาณ 1,500 - 1,800 มิลลิเมตร มีความชื้นสัมพัทธ์ในอากาศค่อนข้างสูง ความชื้นสัมพัทธ์ เฉลี่ยร้อยละ 78 อุณหภูมิอยู่ระหว่าง 21 - 33 องศาเซลเซียส กลางวันร้อนกลางคืนเย็น เอื้อให้ ทุเรียนออกดอกติดผลง่าย

ประวัติความเป็นมา

อำเภอทองผาภูมิ เคยเป็นหัวเมืองเก่า ในสมัยรัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เพราะมีชุมชนหนาแน่น บริเวณแม่น้ำแควน้อย จึงตั้งหัวเมืองขึ้น ด้วยเป็นพื้นที่ติดประเทศเมียนมาจึงมีการอพยพของประชาชนหลาย ชนชาติ การอพยพย้ายถิ่นฐานก็มักจะมีการนำพืชพันธุ์ต่างๆ ติดมาด้วย หนึ่งในนั้น คือ ทุเรียน ซึ่งเป็นผลไม้ที่มี แหล่งปลูกอยู่ในเขตเมืองมะริด ตะวาย ตะนาวศรี ในประเทศเมียนมา จากหลักฐานที่มีการบันทึก โดยสมเด็จพระ เจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ พบว่าเมืองท่าขนุน (ปัจจุบันคือตำบลท่าขนุน อำเภอทองผาภูมิ) พบ การปลูกทุเรียนตั้งแต่สมัย ร.ศ. 120 (พ.ศ. 2444) เป็นทุเรียนพันธุ์พื้นเมืองหรือทุเรียนป่า ต่อมาในช่วงปี พ.ศ. 2538 เริ่มมีคนจากต่างพื้นที่เข้ามาอยู่อาศัยในอำเภอทองผาภูมิ จึงเริ่มมีการนำผลไม้จากพื้นที่อื่นๆ เข้ามา ปลูก เช่น เงาะนาสาร ลิ้นจี่จากภาคเหนือ และทุเรียนจากจังหวัดต่างๆ โดยเฉพาะพันธุ์หมอนทอง เมื่อเกษตรกรนำ ผลไม้จากที่อื่นมาปลูก ผลลัพธ์ที่ได้ คือ ผลไม้ที่โตในพื้นที่อำเภอทองผาภูมิจะมีรสชาติอร่อย และเนื้อของผลไม้มี ความต่างจากพื้นที่เดิมที่นำมา เช่น ทุเรียนที่นำมาจากจังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัด นครศรีธรรมราช เมื่อนำมาปลูกที่อำเภอทองผาภูมิ จะมีลักษณะเนื้อหนา กรอบ กลิ่นไม่ฉุน หวานมันกำลังดี ไม่ หวานแสบคอ เปลือกบาง และสีของเนื้อค่อนข้างอ่อน จึงมีการขยายพื้นที่ปลูกไปยังอำเภอข้างเคียง ซึ่งมีลักษณะ ภูมิศาสตร์แบบเดียวกัน โดยมีการจัดงานผลไม้ของดีอำเภอทองผาภูมิ ณ ที่ว่าการอำเภอทองผาภูมิ ครั้งแรกใน ระหว่างวันที่ 18 - 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2554 และจัดติดต่อกันในเดือนมิถุนายนของทุกปี โดยเป็นการร่วมมือกัน ระหว่างเกษตรกรและภาครัฐ เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจและเพิ่มรายได้ของเกษตรกรในพื้นที่ และเป็นการส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้ยั่งยืน นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวอำเภอทองผาภูมิ มักจะติดใจในรสชาติของ ทุเรียน ทอง ผาภูมิ ทำให้เป็นที่รู้จักกันแพร่หลายมาจนถึงทุกวันนี้

4. ขอบเขตที่ตั้งแหล่งภูมิศาสตร์

ขอบเขตพื้นที่การปลูกและผลิตทุเรียนทองผาภูมิ ครอบคลุมพื้นที่ 4 อำเภอ ของจังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่ อำเภอทองผาภูมิ อำเภอสังขละบุรี อำเภอไทรโยค อำเภอศรีสวัสดิ์ รายละเอียดตามแผนที่

5. การพิสูจน์แหล่งกำเนิด

(1) ทุเรียนทองผาภูมิ ต้องปลูกและผลิตในเขตพื้นที่ที่กำหนด ตามกระบวนการผลิตข้างต้น

(2) กระบวนการผลิตจะต้องผ่านการควบคุมตรวจสอบ มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิตและผู้ประกอบการค้า ทุเรียนทองผาภูมิ รวมทั้งต้องมีเอกสารกำกับเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับได้

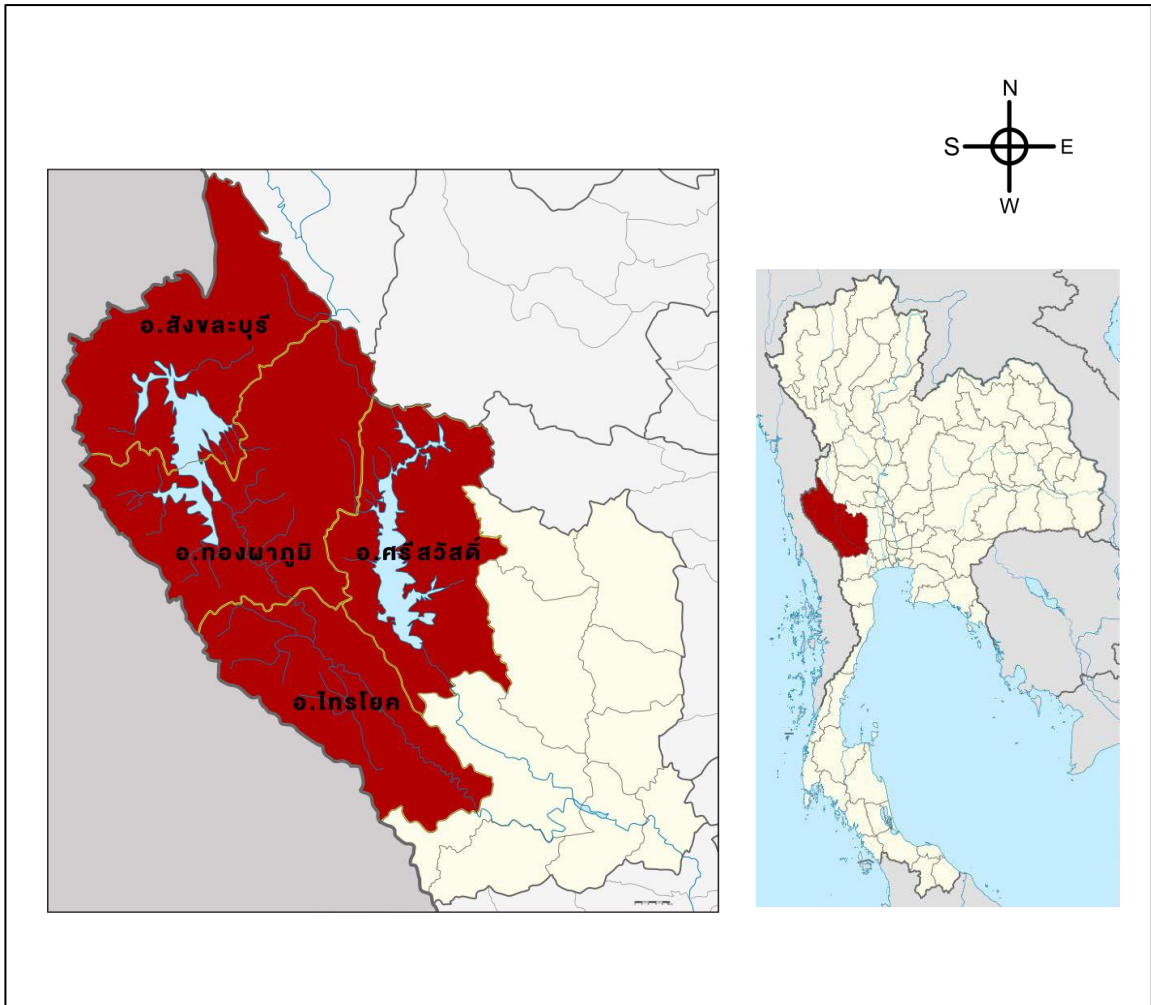
6. เงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนดตามมาตรา 15

(1) จัดให้มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิต และผู้ประกอบการค้า ที่ประสงค์จะขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ทุเรียนทองผาภูมิ

(2) ผู้ขอขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิต และผู้ประกอบการค้า จะต้องปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับสมาชิกผู้ขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ทุเรียนทองผาภูมิ และดำเนินการตามแผนการควบคุมตรวจสอบทั้งกระบวนการผลิตในระดับผู้ผลิตและระดับจังหวัด

แผนที่แสดงแหล่งภูมิศาสตร์

ทุเรียนทองผาภูมิ

ขอบเขตพื้นที่การปลูกและผลิต ทุเรียนทองผาภูมิ ครอบคลุมพื้นที่ 4 อำเภอของจังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่ อำเภอทองผาภูมิ อำเภอสังขละบุรี อำเภอไทรโยค และอำเภอศรีสวัสดิ์